

Zoe's nieuwjaarsfeest

...verteld door een dingetje...

"De voeten die mij en mijn zus beloofd waren in het land waar wij vandaan komen, kunnen we wel op onze buik schrijven; slanke voeten met teennagels in de kleur van het vel boven onze neusgaten."

Deze woorden zou ik uitgesproken hebben, als ik niet slechts een dingetje was.

Donker! Ik lig in nat zand. Op de plaats van mijn neus zit een gat, dat hoort zo, daarom is het geen neusgat, maar een gatneus. *Hoe ben ik hier terechtgekomen? En waar is mijn zus?* Korrels plakken aan de neusrand. Pijn! Een kluit korrels met scherpe voorwerpjes ertussen wurmt mijn gatneus wijder open, maar de kou maakt de rand weerbarstig. De korrels zoeken een andere weg, kruipen massaal over me heen. Aardedonker! Plots sleurt water me mee en in een oogwenk lig ik meters verderop, onbedekt, op hard zand. Mistig!

Gebonk! Het komt uit de zee. Het nadert. Ik beef en pers een luchtbel door mijn gatneus; een armzalig alarm, stelt niets voor. De bodem onder me schudt... dreunt... en verstart plotseling.

Gekraak! Vlak bij mij. Een ding. Ik vang trillingen op. Sterke trillingen. Alsof het ding bang is. Banger dan ik. Opnieuw ontglipt een vochtige bel mijn gatneus, klapt uit elkaar en de vraag die erin opgesloten zat, wordt door de wind naar het ding geslingerd: *"Wie ben jij?"* Het ding knarst iets over een calamiteit in groene golven.

Een wolk belletjes uit mijn neus waait drie woorden naar een aanrollende golf: *"Wat betekent calamiteit?"* De golf bruist: *"Toen de vuurwerken aan de kust gedooft waren, was onze tijd aangebroken. Uitgedaagd door een maansikkeltje tussen de wolken gingen we los. Windklappen en slagregens porden het schip recht in de zij en wij lieten het op onze schuimkoppen dansen. We bulderden: 'Kijk omhoog, kijk omlaag, buig naar links, buig naar rechts en in het midden ben jij! Gelukkig nieuwjaar, Zoe!'"*

"Is een calamiteit een feest?", bellenblaast mijn gatneus naar het ding dat nog steeds vlak voor me ligt. *"Voor feesten ben ik gemaakt, weet je."*

Woest geknars! Het ding braakt woorden: *"Een feest? Als je aan elkaar vastgeketend tot elkaar veroordeeld bent? Hoog op elkaar gestapeld zwiëpten we naar links en rechts. Ik lag in het midden aan de zijkant van het schip en bezweek omdat ik toevallig onderop lag. De zware toren boven op mij boog langzaam als een zeezieke matroos over de reling, kwam nog even overeind, boog dieper en sleurde me mee in de kolkende zee! Gedeukt en gespleten werd ik door gulzige golven..."*

Het ding wordt onderbroken. Gekrijs! Snijdend! Iets zwaars ploft boven op me. Au! Iets beweegt klauwend. Iets pikt in korrels die zich achter mijn gatneus hebben opgehoopt. Iets... dat moet een dier zijn. *"Ga weg, dier!"* Gekrijs! Gefladder! Nog een dier. En nog

een. Dit kan niet de bedoeling zijn. *“Wat voor dieren zijn jullie? En waar is verdomme mijn zus?”*

De wind trilt niet, beeft niet. Hij waait waarheen hij wil. Komt in alle hoeken en gaten, is thuis in de wereld! *“Hoe ben ik hier gekomen?”*, vraag ik hem.

“Ach sandaaltje, je bent gemaakt door vakmensen in een land waar de zon schijnt. Samen met je spiegelbeeld – je zus – werd je in een kartonnen doos gelegd. Open neuzen en goedgevormde kontjes op een naald. In het noorden, waar de kille zomers elk jaar warmer worden, kijken vrouwen – met nu al zomerfeesten in hun hoofd – reikhalzend naar jullie uit. Bankpasjes in de aanslag! Daarom moesten jullie verhuizen. Geen tijd te verliezen. De kartonnen doos paste samen met andere dozen precies in een kist en al die kisten pasten weer in een container, door jou ding genoemd.”

Even blijft de wind stil, maar op mijn *‘ga door!’* vervolgt hij: *“Toen Zoe, het schip dus, met duizenden containers aan boord de haven in het zuiden verliet, suisde ik gezellig mee. Op naar het Noorden. Onderweg speelde ik een potje fluisterpost met kopjes op de golven. Maar na twee dagen kwam ik onder druk te staan. Midden in de nacht. Het lukte me niet me te bedwingen en als een razende zweepte ik de golven op. Ze gingen ze uit hun dak, wel negen meter hoog. Met schuim op de koppen speelden ze sta-dans met Zoe. Aan de horizon vaag, heel vaag, discolicht van vuurtorens verstopt in donkere sluiers.”*

Water duwt me op mijn andere zij en op een vraag die ik niet gesteld heb, antwoordt de wind: *“Containers doken in zee, een nieuwjaarsduik zoals mensen soms doen. Jullie gleden door een scheur het water in, spoelden met golven mee, dreven uit elkaar, jij en je zus. Maar voor mij, wind, was het een heerlijk onstuimig feest.”*

Door mijn gatneus kruipen korrels naar binnen en mijn naald zoekt houvast in het zand. Calamiteit? Feest? Hebben die met elkaar te maken? Water stroomt door me heen, korrels klampen zich vast, luchtbellens klappen uit elkaar en ventileren mijn vraag: *“Als het een feest was, heeft Zoe dan die nacht misschien de zeebodem gekust?”*

Voordat hij gaat liggen zucht de wind: *“Wat twintig meter onder haar spiegel gebeurt, houdt de zee geheim.”*

Vanuit het drassige geultje word ik opgetild. *“Kijk eens, Famke, iets voor jou!”*, zegt een donkere stem. Een mensenstem. Herkenbaar. Mensen hebben me immers gemaakt. Driftige vingers pulken in mijn gatneus en de stem verheft zich: *“Shit!! Al die plastic bolletjes tussen het zand en de schelpjes. De meeuwen hebben ervan gegeten, zag ik.”*

Andere vingers, dunne, pakken me beet en vegen over het vel boven mijn gatneus. *“Inderdaad een grappig sandaaltje, Sil, zo met die hoge hak. Turquoise is mijn lievelingskleur. Jammer dat het leer zo beschadigd is, anders zou ik het linker erbij zoeken. Maar nu...”*

De stapel spullen waarop Famke me behoedzaam neervlijt – alsof ze me eigenlijk niet kwijt wil – piept en kraakt. Daar lig ik, een dingetje tussen voorwerpen die me vreemd zijn, maar die samen met mij aanwezig waren op Zoe’s nieuwjaarsfeest. Collectief in staat van verval, dat is onze nieuwe status. Spul dat gemaakt is om weg te gooien.

Mijn gatneus steekt de lucht in, piept boven de spullen uit. Onverwachts strelen de dunne vingers de rand, om meteen weer los te laten. *“IIHH! Vieze bolletjes. Plastic soep.*

Gooi de hele stapel maar in de afvallemmer, Sil. En oh, kijk daar eens... die meeuw daar... ja die drieteen. Zijn kop hangt. Gaat hij dood? Onze vogels. Gaan ze dood? Dit kan niet waar zijn nu de levensverwachting van mensen ieder jaar stijgt."

Stilte! Nog meer stilte. Gekrijs ver weg. Geruis. Gekrijs dichtbij. Nog meer gekrijs. Stilte! Stilte! Stilte! Tot de stem van Sil er donker doorheen breekt: "Maar de zeespiegel en de temperatuur op aarde stijgen sneller."

Mijn zus en ik zouden voeten krijgen, of voeten zouden ons krijgen. Hoe dan ook, wij en de voeten hadden elkaar glans moeten geven. Toch?